PITANJA S ISPITA DRŽAVNE MATURE 2014./15, 2015./16. I 2016./17. – **GOSPODARSTVO**

1.	Što je od navedenoga predmet proučavanja makroekonomije? a. štednja stanovništva b. trošenje općinskoga proračuna c. kretanje cijena nekretnina na tržištu općine
2.	Kojoj vrsti kapitala pripadaju mreže povjerenja i povezanosti među ljudima? a. ljudskomu b. socijalnomu c. financijskomu
3.	Koja od navedenih ekonomskih doktrina promiče slobodno ekonomsko djelovanje? (a) klasična ekonomija b. kejnzijanska ekonomija c. socijalistička ekonomija
4.	Kako se naziva tip gospodarskoga sustava u kojemu se odluke o tome što će se, kako i za koga proizvoditi donose prema zakonu ponude i potražnje, a u kojemu država ima isključivo ulogu zaštite pojedinca i njegova vlasništva? a. tržišno gospodarstvo b. komandno gospodarstvo c. tradicionalno gospodarstvo
5.	Što će se dogoditi s cijenama poljoprivrednih proizvoda u odnosu na prethodno razdoblje kada poraste cijena naftnih derivata za strojeve u poljoprivrednoj proizvodnji? a. Smanjit će se. b. Povećat će se. c. Ostat će iste.
6.	Kojim se ekonomskim pojmom izražava ukupnost društvenih uvjeta življenja te proizvoda i usluga kojima stanovnici neke države nastoje zadovoljiti svoje potrebe? a. načinom života (b) životnim standardom c. društvenim položajem
7.	Koji je od navedenih poreza oblik neizravnoga oporezivanja? a. porez na nasljeđe b. porez na imovinu C. porez na dodanu vrijednost
8.	Tko je utemeljitelj političke ekonomije u Hrvatskoj? a. Benko Kotruljić b Blaž Lorković c. Eugen Kvaternik
9.	Proizvođači drvne građe i namještaja međusobno se povezuju s ciljem boljega tržišnog plasmana. Kako se naziva takav oblik ekonomskoga povezivanja? a) klaster b. alijansa c. koalicija
10.	Kako se naziva proces promjene strukture vlasništva državnih poslovnih organizacija koji je devedesetih godina prošloga stoljeća započeo u Republici Hrvatskoj? a privatizacija b. monetizacija c. nacionalizacija
11.	Poduzetnica je zbog kvalitetnijega obavljanja svojega posla pohađala dodatno stručno usavršavanje. Kojoj vrsti proizvodnih činitelja pripada takvo ulaganje u znanje? <u>radu</u>

12.	Tijekom sportskih događanja pored sportskih objekata najviše se prodaju osvježavajuća pića. Koja je to tržišna funkcija?alokacijska
13.	Na plaži samo dvije prodavačice prodaju smokve i dogovorile su se da će prodavati po istoj cijeni. Kako se naziva ta tržišna struktura? <u>duopol</u>
14.	Županija počinje graditi bolnicu, ali nema dovoljno sredstava za njezin završetak. Potrebna sredstva želi prikupiti izdavanjem vrijednosnih papira. Kako se naziva ta vrsta vrijednosnih papira? <u>Obveznica</u>
15.	Kako se naziva razina depozita koju središnja banka propisuje poslovnim bankama i tako kontrolira novčanu ponudu u zemlji? obvezna rezerva
16.	Koju bi vrstu ekonomske politike primijenila država kada bi uvela povećanje javnih rashoda i smanjenje poreznih stopa? fiskalna / porezna
17.	Kako se naziva proračunski prihod koji država prikuplja iznajmljivanjem zemljišta i zgrada u svojemu vlasništvu? renta / najamnina
18.	Na koji će način više kamatne stope na kredite koje uvodi središnja banka utjecati na kretanje novčane ponude? padat će / smanjivat će se
19.	Objavljivanje knjige Adama Smitha Bogatstvo naroda smatra se početkom razvoja moderne ekonomske znanosti.
20.	Prema načelu nevidljive ruke slobodnim izborom proizvođači nastoje maksimizirati profit, a potrošači korisnost odabranoga dobra. N
21.	Koju vrstu proizvodnih činitelja predstavlja obrada kamena? a rad b. kapital c. prirodne izvore
22.	Čime se u Republici Hrvatskoj osim zakonom uređuju prava zaposlenih osoba na socijalnu sigurnost i socijalno osiguranje? a. ugovorom o djelu b. autorskim ugovorom c. kolektivnim ugovorom
23.	Kako se naziva središnja banka Republike Hrvatske? a. Narodna banka Hrvatske b. Hrvatska narodna banka c. Hrvatska centralna banka
24.	Efikasnost proizvodnje <i>outputa</i> ostvaruje se upotrebom <i>inputa</i> uz što niže <u>troškove</u> proizvodnje.
25.	Ovisnost cijene i ponuđene količine nekoga proizvoda izražava se <u>krivuljom / skalom</u> ponude.
26.	Prema Ustavu Republike Hrvatske svi zaposleni imaju pravo osnivati sindikate te slobodno u njih stupati i iz njih istupati radi zaštite svojih socijalnih i <u>gospodarskih / ekonomskih</u> interesa.
27.	Funkcija je središnje banke kontrola poslovnih banaka i <u>novčanog</u> optjecaja.
28.	Kuna kao nacionalna valuta Republike Hrvatske uvedena je 1994. godine.
29.	Kako se naziva područje ekonomije koje proučava ponašanje pojedinačnih proizvođača i potrošača u gospodarstvu? mikroekonomija
30.	Kojom se politikom osim politikom opće potrošnje koristi fiskalna politika? <u>poreznom politikom</u>
31.	Obveznica dospijeva na naplatu u roku od sedam godina. Koja je to vrsta obveznica prema dospjelosti? srednjoročna
32.	O kojoj je tržišnoj funkciji riječ kada ponuđač zimskih jakna proda veći dio svojega asortimana sportskomu klubu i na taj način
	osigura sredstva za isplatu plaća svojim zaposlenicima? <u>distribucijskoj</u>
33.	U državnome je proračunu na strani prihoda 78 milijuna novčanih jedinica, a na strani rashoda 92 milijuna novčanih jedinica. Kako
	se naziva takvo stanje državnoga proračuna? <u>proračunski deficit</u>
34.	Kojoj vrsti oporezivanja pripada prikupljanje poreza na dodanu vrijednost? <u>neizravnom oporezivanju</u>
35.	Planiranje prihoda i rashoda države za svaku godinu važna je aktivnost mikroekonomskih stručnjaka. T
36.	Prema Ustavu Republike Hrvatske porezni sustav Republike Hrvatske temelji se na načelima jednakosti i pravednosti. (T)

37.	Europsku monetarnu uniju osnovalo je jedanaest članica Europske unije. (T) N
38.	Kojoj vrsti proizvodnih čimbenika pripada računalni program održavanja temperature vode u bazenu? a. radu b. kapitalu c. prirodnim izvorima
39.	Kako se naziva vrijednost dionice koja se formira na temelju sadašnje vrijednosti na tržištu kapitala? a burzovna b. nominalna c. knjigovodstvena
40.	O kojoj je tržišnoj strukturi riječ kada na tržištu postoji jedan ponuđač jedne vrste proizvoda, a na strani potražnje veliki broj korisnika te vrste proizvoda? a. o duopolu b. o oligopolu c. o monopolu
41.	Iz koje se europske gospodarske organizacije razvila Europska unija? a. iz Europske ekonomske zajednice (EEZ) b. iz Europskoga udruženja za slobodnu trgovinu (EFTA) c. iz Srednjoeuropske zone slobodne trgovine (CEFTA)
42.	Knjiga Adama Smitha Bogatstvo naroda, koja predstavlja početak razvoja ekonomije kao moderne znanosti, objavljena je
43.	U slučaju povećanja kamatnih stopa na kredite potražnja za njima će se <u>smanjiti</u> .
44.	Model suvremenoga gospodarstva uz poslovne organizacije, kućanstva, financijsko tržište i državu uključuje i sektor
	<u>inozemstva</u> .
45.	Prema Ustavu Republike Hrvatske svatko je dužan sudjelovati u podmirenju javnih troškova u skladu sa svojim
	<u>ekonomskim / gospodarskim</u> mogućnostima.
46.	Transferno plaćanje za nabavu udžbenika djeci u obiteljima slabijega socijalnog stanja vrsta je <u>proračunskog</u> rashoda.
47.	Osoba koja odlučuje u kakvome će obliku biti novčani kapital, poduzima poslovne pothvate i preuzima rizik koji iz pothvata
	proizlazi naziva se <u>poduzetnik</u> .
/1Ω	Gospodarski i politički razvoj Republike Hrvatske u 21. stoljeću obilježila su dva velika događaja, 2013. godine ulazak u Europsku
40.	uniju i 2009. godine ulazak u NATO / Sjevernoatlanski savez
40	Poduzetnik razmišlja o dvama projektima, ulaganju u izgradnju teniskoga terena i preuređenju restorana. Zbog ograničenih
43.	financijskih sredstava može uložiti samo u jedan projekt. Kojim se pojmom označava poduzetnikovo odustajanje od izgradnje teniskoga terena radi preuređenja restorana? <u>Oportunitetni trošak</u>
50.	Kako se naziva slobodna zamjenjivost jedne valute zlatom ili drugom valutom? <u>konvertibilnost</u>
51.	Koja vrsta banke u bankarskome sustavu države određuje visine kamatnih stopa i obvezatnih rezerva? središnja / centralan banka
52.	Kako u uvjetima potpune konkurencije smanjenje cijena određenoga proizvoda utječe na njegovu potražnju? <u>povećat će se</u>
53.	Što štediša može dobiti u zamjenu za depozitni novac u financijskoj instituciji? <u>gotovinu / papirnati novac</u>
_	
1. 2.	
	A 15. Obvezna rezerva ekonomskih 38. B savez
4.	A 16. Fiskalnu / poreznu 27. Novčanog 39. A 49. Oportunitetni trošak
5.	
6.	
7. 8.	i e
9.	
	D. A 22. C 33. Proračunski deficit 45. Ekonomskim / novac
	I. Radu 23. B 34. Neizravnom oporezivanju gospodarskim
12	2. Alokacijska 24. Troškove 35. N 46. Proračunskog